

Shrnutí základních ukazatelů dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v České republice za 1. pololetí 2015

Obsahem publikace **260004-15 Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz za 1. pol. 2015** jsou výsledky zpracování statistických údajů o dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz z **Informačního systému České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ)**. Data jsou publikována vždy za 1. pololetí v termínu 30. 10. 2015 a v kumulaci za celý rok v komentované verzi s časovými řadami v termínu 29. 04. 2016. Definice a způsob výpočtu jednotlivých indikátorů lze nalézt v příloženém dokumentu Metodika.

Průměrný počet nemocensky pojištěných za 1. pol. 2015 činil 4 471,4 tis. osob, což je o 57,8 tis. osob více než v 1. pol. 2014 (4 413, tis. osob). V celkovém počtu nemocensky pojištěných představují ženy méně než polovinu (49 %), ovšem připadá na ně 52,8 % případů pracovní neschopnosti. Průměrný počet nemocensky pojištěných žen meziročně vzrostl z 2 165,7 tis. osob v 1. pol. 2014 na 2 191,1 tis. osob v 1. pol. 2015 (tj. o 1,2 %)

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti se meziročně zvýšil z 664,1 tis. případů v 1. pol. 2014 na 873,9 tis. případů v 1. pol. 2015 (tj. o 31,6 %), z celkového počtu tvoří muži 47,2 %. Podíl nemocí na počtu všech nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti je dlouhodobě téměř 90 %, 2,7% připadlo na pracovní úrazy a 7,6% na ostatní úrazy. Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti **žen** celkem se meziročně zvýšil z 350,6 tis. případů na 461,4 případů v 1. pololetí 2015 (tj. o 31,6 %). **Z celorepublikového počtu** bylo nejvíce nových případů dočasné pracovní neschopnosti hlášeno **u odvětví** Zpracovatelský průmysl (293 tis. případů) a u odvětví Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (102,1 tis. případů), naopak nejméně nových případů bylo zaznamenáno u odvětví Výroba, rozvod elektřiny a jiných energií (4,2 tis. případů) a u Činností v oblasti nemovitostí (6,7 tis. případů).

Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců meziročně vzrostl z 15,1 případů v 1. pol. 2014 na 19,5 případů v 1. pol. 2015 (tj. o 29,8 %), z celkového počtu bylo u mužů hlášeno 18,1 případů (u žen 21,1 případů). Podíl nemocí na počtu všech nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti je 89,7 %, 2,6 % připadlo na pracovní úrazy a 7,7 % na ostatní úrazy. Nejvíce případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v 1. pol. 2015 bylo hlášeno v Plzeňském kraji (24), Karlovarském kraji (23,2), Libereckém kraji (22,2). Nejméně pak v Hlavním městě Praha (16,6) a Olomouckém kraji (18,6).

Z pohledu převažující ekonomické činnosti subjektu bylo nejvíce případů dočasné pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v 1. pol. 2015 **evidováno v oblasti** Administrativní a podpůrné činnosti (25,6), následoval Zpracovatelský průmysl (24,9) a dále u fyzicky náročných činností v oblasti Těžba a dobývání (21). Nejméně časté případy pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců v 1. pol. 2015 byly evidovány u osob v odvětví Činností v oblasti nemovitostí (9,1), nízký počet případů byl hlášen i v Profesionálních, vědeckých a technických činnostech (12,1) a také ve skupině Výroby, rozvodu elektřiny a jiných energií (13,3).

Průměrná délka trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti se meziročně snížila ze 45,9 dne v 1. pol. 2014 na 40,1 dne v 1. pol. 2015. Průměrná délka trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti z důvodu **nemoci** byla 38,5 dne, z důvodu **pracovního úrazu** 55,6 dne a 53,5 dne z důvodu **ostatních úrazů**. Průměrný počet nemocensky pojištěných za 1. pol. 2015 činil 4 471,4 tis. osob, což je o 57,8 tis. osob více než v 1. pol. 2014 (4 413, tis. osob), **ale průměrná délka trvání dočasné pracovní neschopnosti (celkem) se zkrátila skoro o šest dní**. Nejdelší průměrná doba trvání jednoho případu dočasné pracovní neschopnosti v 1. pol. 2015 byla zaznamenána ve Zlínském kraji (47 dne) a v Moravskoslezském kraji (46 dne), nejkratší zůstává v Praze (36,5 dne). **Praha si zachovává s přehledem pozici kraje s nejkratší**

průměrnou délkou trvání pracovní neschopnosti. Průměrná délka trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti žen se meziročně snížila ze 45,9 dne v roce 2014 na 41,5 dne v 1. pol. 2015 (v 1. pol. 2015 muži 38,5 dne).

Celkový počet kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti meziročně vrostl z 30 512 tis. prostonaných dnů v 1. pol. 2014 na 35 052 tis. prostonaných dnů v 1. pol. 2015. V celkovém počtu kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti bylo zahrnuto 30 184 tis. prostonaných dnů **pro nemoc**, 1 304 tis. dnů **pro pracovní úraz** a 3 564 tis. prostonaných dnů **pro ostatní úrazy**. Ženy prostonaly 19 167 tis. dnů, o 3 281 tis. dnů více než muži, kteří prostonali 15 885 tis. dnů. **Nejvíce prostonaných dnů z celorepublikového počtu bylo v odvětví Zpracovatelský průmysl (11 365 tis.),** a to jak celkem, tak v jednotlivých kategoriích - pro nemoc (9 628 tis.), pro pracovní úrazy (488 tis.) a pro ostatní úrazy (1 249 tis.). **Naopak nejméně prostonaných dnů** bylo hlášeno v oblasti Výroby, rozvodu elektřiny a jiných energií (157 tis.), kde bylo evidováno i nejméně prostonaných dnů pro nemoc (133,6 tis.), pro pracovní úrazy (5 tis.) a pro ostatní úrazy (18,2 tis.).

Průměrné procento pracovní neschopnosti udává, kolik ze 100 pojištěnců je průměrně každý den v pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz. Zohledňuje jak celkový počet případů pracovní neschopnosti (jak často lidé do pracovní neschopnosti nastupují), tak i průměrné trvání jednoho případu pracovní neschopnosti (jak dlouho v pracovní neschopnosti zůstávají). V 1. pol. 2014 byla hodnota průměrného procenta pracovní neschopnosti 3,8 %, v **1. pol. 2015 jeho hodnota výrazně stoupla** a jeho úroveň dosáhla **na hodnotu 4,3 %**.

Průměrný denní stav práce dočasně neschopných pro nemoc a úraz

V 1. pol. 2015 v České republice v důsledku dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz **denně chybělo na svých pracovištích** 193,7 tis. pojištěnců, což ve srovnání se stejným obdobím v loňském roce (168,6 tis. pojištěnců) bylo o 25,08 tis. pojištěnců více (v 1. pol. 2015 muži 87,8 tis., ženy 105,9 tis.). Z celkového počtu chybělo na pracovištích 166,76 tis. pojištěnců **pro nemoc**, 7,21 tis. pojištěnců **pro pracovní úraz** a 16,7 tis. pojištěnců **pro ostatní úraz**. Nejvíce pojištěnců z celorepublikového počtu marodilo **v odvětví Zpracovatelského průmyslu (62,8 tis.),** naopak nejméně pojištěnců marodilo v oblasti Výroby, rozvodu elektřiny a jiných energií (0,9 tis.).

Tabulka 1: Ukazatele dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz dle krajů v ČR za 1. pol. 2015

Kraj	Průměrný počet nemocensky pojištěných	Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti	Počet nově hlášených případů pracovní neschopnosti na 100 pojištěnců	Průměrné procento pracovní neschopnosti	Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti na 1 nově hlášený případ	Průměrný denní stav práce neschopných
Hl. m. Praha	1 183 819	196 335	16,6	3,3	36,5	39 640
Středočeský kraj	416 085	85 400	20,5	4,3	38,3	18 063
Jihočeský kraj	222 969	49 984	22,4	5,1	41,1	11 344
Plzeňský kraj	216 331	51 862	24,0	4,8	36,6	10 490
Karlovarský kraj	86 528	20 084	23,2	4,7	36,8	4 080
Ústecký kraj	276 358	54 923	19,9	4,6	41,6	12 616
Liberecký kraj	147 924	32 874	22,2	4,6	37,8	6 865
Královéhradecký kraj	187 592	37 827	20,2	4,3	38,4	8 030
Pardubický kraj	191 308	39 435	20,6	4,5	39,7	8 645
Kraj Vysočina	173 613	37 939	21,9	4,9	40,4	8 467
Jihomoravský kraj	472 445	90 045	19,1	4,4	41,4	20 595
Olomoucký kraj	224 483	41 803	18,6	4,5	44,0	10 168
Zlínský kraj	214 734	43 831	20,4	5,3	47,0	11 384
Moravskoslezský kraj	457 161	91 516	20,0	5,1	46,0	23 273
ČR celkem	4 471 350	873 858	19,5	4,3	40,1	193 660